

Länsstyrelsen
Västerbottens län

Bilaga 2 till "Beslut om naturreservat
för Ormsjökullen".

SKÖTSELPLAN
Datum
2009-09-16

Ärendebeteckning
511-7050-2009
Arkivbeteckning
2402211

1(10)

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET ORMSJÖKULLEN I ÅSELE KOMMUN

Lunglav.

Foto: Andreas Garpebring/Länsstyrelsen

Länsstyrelsen i Västerbottens län
Storgatan 71B
901 86 Umeå
Växel: 090-10 70 00

1. Syftet med säkerställande och skötsel

Syftet med säkerställandet av Ormsjökullens naturreservat är att bevara de värdefulla naturmiljöerna med urskogsartade granskogar och senvuxna tallskogar. Syftet nås genom fri utveckling och genom att naturliga processer tillåts fortgå ostört. Naturskogsstrukturer som skiktning, gamla grova träd och död ved ska förekomma i gynnsam omfattning. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet och besökare ska kunna uppleva områdets typiska naturmiljöer och arter. Utöver friluftsliv, ska reservatet även kunna utnyttjas för naturstudier, undervisning och forskning.

2. Beskrivning av naturreservatet

2.1 Administrativa uppgifter

Namn	Ormsjökullen
Nummer	2402211
Reg-DOS id	2014876
Natura 2000	-
Kommun	Åsele
Län	AC
Lägesbeskrivning	Ca 30 km ONO Åsele, ekokarta 21I 6a Mittkoordinat (RT90 2,5 gon V): 1603071, 7132027
Naturgeografisk region	32 c, norra Norrlands barrskogsområden och bergkullslätter
Värdetrakt	17. Ormsjökullen- Rötjärnberget
Bränningstrakt	-
Gräns	Se beslutskarta
Markägare	Sveaskog
Fastigheter	Del av Trehörningen 2:1
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	148 ha
Skyddad areal produktiv skog	96 ha

2.2 Naturtyper

Naturtypsindelning ¹		Areal (ha)
Granskog	Granskog av blåbärsristyp (2.1.2.1)	82,3
Tallskog	Tallskog av lingonristyp (2.1.1.4)	62,7
Våtmarker	Fattig kärrvegetation (3.2)	3,0

¹ Naturtypsindelning enligt *Vegetationstyper i Norden, 1994*. (se bilaga 1)

Naturtypsindelning ²		Areal (ha)
Skog	Västlig taiga (9010)	118,6
	Övrig skogsmark (91D0)	2,4
	Gles hållmarksskog (8920)	18,9
Annan vegetation	Klippvegetation på silikatrika bergssluttningar (8220)	4,9
Våtmarker	Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn (7140)	3,1

²

Naturtypsindelning enligt basinventering av skyddad natur, rådets direktiv 92/43 EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (se bilaga 2).

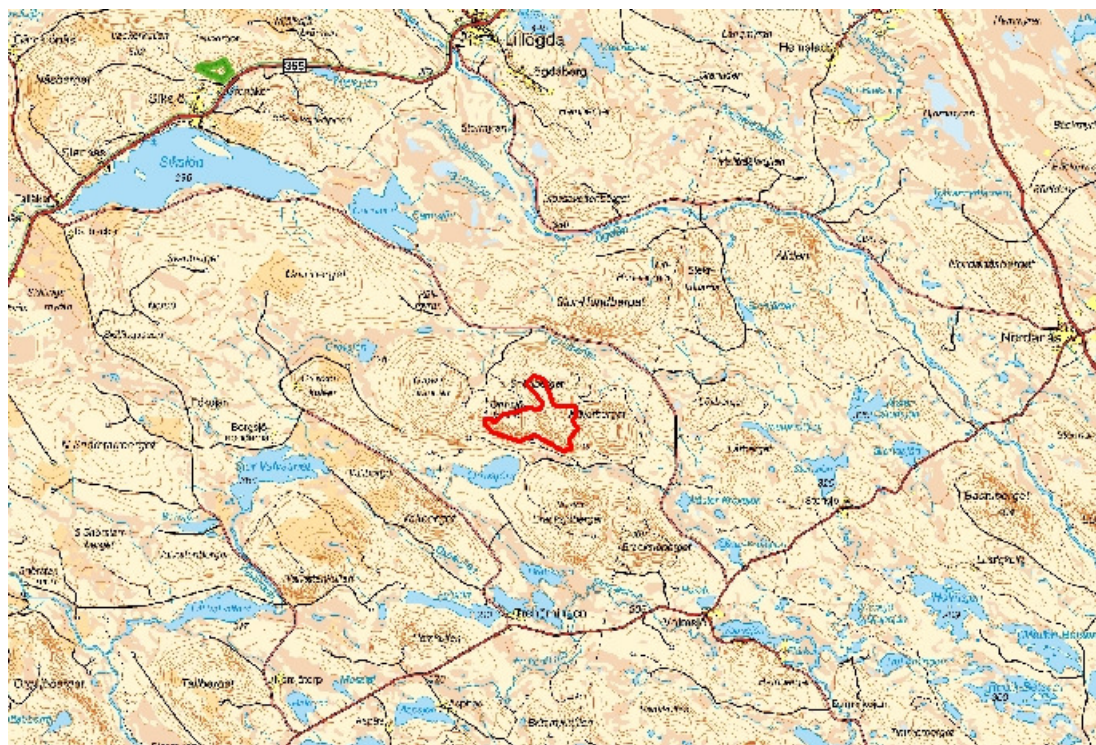
2.3 Beskrivning av reservatet

Ormsjökullens naturreservat ligger drygt 30 km ostnordost om Åsele på 380–550 meter över havet. Det utgörs av de högsta delarna av Ormsjökullen och Snödberget med sluttningar främst åt sydväst och sydöst. På flera ställen är bergen mycket branta med lodytor och stup, men på topparna är terrängen flack. En liten bäck rinner mellan bergen, genom ett ravinområde och den sluttande skogen mot söder. En skogsbilväg tangerar reservatet från öster.

Berggrunden består av röd-rödgrå, grovkornig, grovporfyrisk s.k. Revsundsgranit som är karakteristisk för länets inland. Marken består av ett moräntäcke, med några isälvrännor mot söder i sydsluttningarna, s.k. slukrännor. Jordarten på de högre partierna består i huvudsak av berg i dagen med ett tunt moräntäcke.

Kring de brantaste delarna av syd- och sydvästbranterna är skogen till största delen talldominerad med nästan full skiktning med inslag av gran, björk, asp och lite sälg. Här finns gott om tallar runt 300 år, som på mindre produktiva områden med berg i dagen, ofta är korta och senvuxna. Här förekommer även 500-åriga tallar. Torrakor uppträder ganska tydligt i området medan tillgången av lågor av tall, gran, björk och asp generellt är mer sparsam, även om den lokalt kan vara mer frekvent.

I reservatets östsluttning växer grandominerad skog med 110-åriga samt även äldre granar. Kortväxta och grova 300-åriga tallar utgör också ett inslag tillsammans med björk samt asp och sälg. Död ved förekommer huvudsakligen sparsamt med lågor av gran, tall och löv i olika grovlekar, fläckvis är mängden lågor större. Avverkningsstubbarna i området är väldigt få.

Översiktskarta Ormsjökullens naturreservat. Röd markering = Ormsjökullens Naturreservat, grön markering = befintliga reservat.

I reservatets centrala och norra delar växer mer påverkad granskog med 150-åriga träd. Här finns enstaka gammeltallar, inslag av björk, asp och sälg, måttligt med död ved. Mellan bergen och sluttningen mot söder ligger en bred och djup ravin med en liten bäck. Här är skogen delvis röjd men innehåller rikligt med främst självgallrade, klenare, granlågor.

Ormsjöökullen har under lång tid utvecklat naturvärden som gör att flera rödlistade och andra intressanta arter knutna till gamla barrnaturskogar påträffats inom området (arter sorterade i alfabetisk ordning och hotkategori enligt rödlista 2005 anges inom parentes): bårdlav, dofticka (VU), dvärgbägarlav (NT), gammelgranskål (NT), järpe, lavskrika (NT), liten sotlav (VU), luddlav, lunglav (NT), skinnlav, skrovellav (NT), skuggblåslav, sotlav, stor aspticka (NT), stuplav, ullticka, violettgråtagellav (NT).

3. Skötselområden för naturvärden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i två skötselområden med utgångspunkt från de övergripande naturtyperna i området. För varje skötselområde redovisas mätbara bevarandemål. Skötselområdets bevarandetilstånd anses gynnsamt när dessa bevarandemål är uppnådda.

3.1 Skötselområde 1, skog med fri utveckling, areal 145 ha

Skötselområdet består av all skogsmark inom reservatet. Skogen varierar från senvuxna granskogar med stort inslag av gamla träd, till rätt glesa och lågproduktiva tallskogar. Även en bäckravin ingår med värdefull fuktig miljö som kan vara gynnsamt för vissa hänglavar (Bilaga 3, delområde 1). Skogarna består idag i sin helhet av olikåldriga bestånd med gott om gamla träd och död ved. Skötselområdet ska lämnas för fri utveckling, vilket innebär att utvecklingen ska präglas av naturliga processer så som trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Det innefattar även att en spontan brand bör tillåtas brinna så långt möjligt är inom reservatet utifrån säkerhetsmässiga aspekter.

Bevarandemål

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- arealen natur-och urskogsartad skog uppgår till 145 ha.

Skötselåtgärder

Inga åtgärder.

3.2 Skötselområde 2, våtmarker med fri utveckling, areal 3 ha

Skötselområdet består av några mindre våtmarker som delvis är glest trädbeklädda, ofta i direkt anslutning till hyggen eller ungskog. Skötselområdet ska utvecklas fritt utifrån naturliga hydrologiska processer med de strukturer och artsamhällen som hör dessa naturtyper till.

Bevarandemål

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- arealen våtmarker uppgår till 3 ha.

Skötselåtgärder

Inga åtgärder.

4. Skötselområden för friluftsvärden med mål och åtgärder

Hela reservatet redovisas som ett skötselområde med avseende på friluftsliv och anläggningar (bilaga 4). Ormsjöökullen utgör främst ett lokalt friluftsområde som utnyttjas för jakt, svamp- och bärplockning. Utanför de lokala invånarna är troligen Ormsjöökullen ganska okänt utflyktsmål för den generellt naturintresserade allmänheten.

Besöksfrekvensen till Ormsjökullen bedöms få liten omfattning. Den eventuella ökningen av besök till följd av reservatsbildningen bedöms inte komma att äventyra områdets naturvärden.

4.1 Skötselområde för Friluftsliv och anläggningar

Det övergripande målet för friluftslivet är att området ska nyttjas utifrån dess naturgivna förutsättningar. Nyttjandet av området som utflyktsmål ska främjas genom att en reservatsskylt iordningställs vid reservatsgränsen i områdets östra del. En informationsskylt (A3) med karta över reservatet ska sättas upp vid den skogsbilväg som tangerar reservatsgränsen. Lämplig placering av skylten presenteras på kartan i bilaga 4.

Mål

- Det ska finnas en väl underhållen informationsskylt med beskrivning av naturmiljöer i reservatet, föreskrifter för allmänheten

Skötselåtgärder

- Montering av informationsskylt

5. Övriga anläggningar

Inga övriga anläggningar finns inom reservatet.

6. Nyttjanderätter

Jakt får bedrivas av jakträttsinnehavare enligt gällande jaktlagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter.

7. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

8. Sammanställning av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Prioritet¹
Montering av informationsskylt	Se bilaga 4	1

¹Siffran anger prioriteringsordning ifall genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser, där 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

9. Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar, utöver en besiktning av att reservatsföreskrifterna efterlevs, även alla anläggningar, utmärkningar och skyltar inom reservatet. Uppföljningen ska ske minst vart annat år. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

9.1 Uppföljning av skötselåtgärder

I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att

möjliggöra en långsiktig uppföljning. Vidare ska även kostnaderna för åtgärderna noteras.

9.2 Uppföljning av bevarandemål

Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden och enligt den indelning i naturtyper för basinventering av skyddad natur som presenteras på kartan i bilaga 2. Indelningen kan komma att ändras efter ytterligare fältbesök i reservatet eller efter att området har flygbildstolkats.

Kartbilagor:

1. Naturtypsindelning enligt Vegetationstyper i Norden
2. Naturtypsindelning enligt basinventering av skyddad natur
3. Skötselområden för naturvärden
4. Anläggningar för friluftsliv